

**REMISSYTTRANDE
2019-02-26**

**Justitiedepartementet
103 33 Stockholm**

Betänkande SOU 2018:68 - Utredningen om faderskap och föräldraskap

Diarienummer: Ju2018/04106/L2

Sammanfattning

PappaBarn tillstyrker förslaget om en föräldraskapspresumtion, men anser att föräldraskapspresumtionen bör utvidgas till att även gälla barn som föds inom ett samboförhållande enligt sambolagen. Samboförhållande enligt sambolagen bör ge rättslig verkan för faderskapet eller föräldraskapet vid barnets födelse. Med faderskapet och föräldraskapet bör gemensam vårdnad följa som utgångspunkt.

PappaBarn tillstyrker förslaget att förfarandet kring bekräftelse av faderskap och föräldraskap förenklas och moderniseras. Men anser att gemensam vårdnad om barnet bör inträda per automatik när faderskapet eller föräldraskapet har bekräftats/fastställts.

Kapitel 8 - Föräldraskap presumeras på motsvarande sätt som faderskap när modern är gift – Presumtion om föräldraskap

PappaBarn anser att kapitlet och de föreslagna lagändringarna är bitvis otydliga och svåröverskådliga och reglerar situationer som är mindre vanligt förekommande. Den största andelen barn i Sverige föds antingen inom ett äktenskap eller inom ett samboförhållande mellan föräldrar av olika kön. PappaBarn inser dock vikten av en föräldraskapsrättslig reglering som är jämlik och som inte utan tungt vägande skäl skiljer på personer beroende på sexuell läggning eller kön.

PappaBarn anser därför rent generellt att föräldraskapet för barn med gifta föräldrar av samma kön som tillkommit genom assisterad befruktning med donerade spermier, eller barn med gifta föräldrar där en av makarna eller båda har ändrat könstillhörighet, inte bör behandlas olika än föräldraskapet för gifta par av olika kön. I båda fallen är det äktenskapet som får rättslig verkan för föräldraskapet vid barnets födelse.

PappaBarn anser dock att föräldraskapspresumtionen bör utvidgas till att även gälla barn som föds inom ett samboförhållande enligt sambolagen. Bakgrunden till detta är att det förhållandet att endast modern anses som barnets förälder och vårdnadshavare vid barnets födelse när föräldrarna är ogifta, är en konflikt drivande ordning som skapar onödiga konfliktsituationer och vårdnadstvister, som i slutändan drabbar barnen. Vårdnadstvisterna har ökat kraftigt sedan 2006.

Enligt sambolagen föreligger en presumtion för samboförhållande om man bor tillsammans och har eller har haft barn tillsammans, m.m. I detta fall är det samboförhållandet enligt sambolagen som bör få rättslig verkan för föräldraskapet vid barnets födelse.

En naturlig konsekvens av denna utvidgning av föräldraskapspresumtionen är att med faderskapet och föräldraskapet bör följa gemensam vårdnad som utgångspunkt. Denna vårdnadsform anses i de allra flesta fall vara den bästa vårdnadsformen för barn.

Kapitel 9 - Nytt sätt att bekräfta faderskap och föräldraskap – Formkraven för bekräftelse ändras

PappaBarn anser att det är positivt att förfarandet kring bekräftelse av faderskap och föräldraskap förenklas och moderniseras på det sätt som föreslås.

PappaBarn anser dock att när det har säkerställts att faderskapet eller föräldraskapet har fastställts korrekt, genom moderns godkännande och genom att både modern och den som bekräftar faderskapet eller föräldraskapet har getts möjlighet att lämna samstämmda uppgifter om att barnet är deras gemensamma, så bör gemensam vårdnad om barnet inträda per automatik. Endast i de fall där den som bekräftar faderskapet eller föräldraskapet motsätter sig gemensam vårdnad bör modern anförtros vårdnaden ensam. Om modern motsätter sig gemensam vårdnad, eller om en av föräldrarnas lämplighet kan ifrågasättas, bör vårdnaden tillfälligt anförtros modern och vårdnadsfrågan utredas i vanlig ordning. Dagens felaktigt omvända ordning, där ogifta föräldrar per automatik undantas, är omodern och inte förenligt med barnets bästa.

Positiva konsekvenser av presumtion för gemensam vårdnad när faderskapet eller föräldraskapet har fastställts är bl.a. att båda föräldrarna ges lika möjlighet och förutsättningar att ta sitt föräldraansvar fullt ut, och det skulle stimulera ett lika uttag av föräldraledighet. Vilket får anses förenligt med barnets bästa och bidra till en jämlik föräldraskapsrättslig reglering.

Kapitel 10 - Nya regler om rättsgenetisk undersökning vid utredning av faderskap

Inget att erinra.

För PappaBarn

Farouk Medina - Suppleant

Matts Hertsberg - Ordförande